

Rada ERÚ

Energetický regulační úřad
Masarykovo nám. 5, 586 01 Jihlava

Č. j.: 04424-16/2018-ERU

V Jihlavě dne 12. února 2019

R o z h o d n u t í

O rozkladu společnosti SINKOL House s.r.o., se sídlem Tachovské náměstí 90/2, 130 00 Praha 3 – Žižkov, IČ: 027 15 414 (dále též „účastník řízení“), proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 04424-11/2018-ERU ze dne 24. září 2018 (sp. zn. OSR-04424/2018-ERU), kterým Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 odst. 1 písm. a) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, rozhodl o tom, že účastník řízení spáchal přestupek podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2017, tím, že v rozporu s § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 23. září 2017 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Borovnice u Jimramova u budovy č. p. 102 zemní práce, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu PE DN 63, za což mu byla uložena pokuta ve výši 80 000 Kč a dále povinnost k úhradě nákladů řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč, Rada Energetického regulačního úřadu (dále též „Rada“) jako nadřízený správní orgán Energetického regulačního úřadu podle § 17b odst. 10 písm. b) energetického zákona rozhodla v souladu s § 96 odst. 2 energetického zákona ve spojení s § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), na návrh rozkladové komise, ustavené podle § 152 odst. 3 správního řádu, takto:

Rozklad společnosti SINKOL House s.r.o., se sídlem Tachovské náměstí 90/2, 130 00 Praha 3 - Žižkov, IČ: 027 15 414, proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 04424-11/2018-ERU ze dne 24. září 2018 (sp. zn. OSR-04424/2018-ERU) se zamítá a napadené rozhodnutí se potvrzuje.

Odůvodnění:

I. Kontrolní zjištění

Dne 20. prosince 2017 zahájil Energetický regulační úřad v důsledku zjištění poškození středotlakého plynovodu PE DN 63 kontrolu ve smyslu zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů, a to ve věci dodržování ustanovení

§ 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení. Na základě zjištěných skutečností a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 26. března 2018 protokol o kontrole č. ████████, č. j. 13087-7/2017-ERU (dále jen „protokol o kontrole“). Proti kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole nepodal účastník řízení žádné námitky.

V rámci kontroly bylo zjištěno, že účastník řízení prováděl na základě rozhodnutí Městského úřadu Nového Města na Moravě č. j. ██████████ ze dne 21. prosince 2016, kterým byly povoleny stavební úpravy zemědělského objektu a novostavba manipulačních a skladovacích ploch, přípravné zemní práce za účelem napojení nové plynovodní přípojky. Pro stavbu bylo dne 7. září 2016 správcem plynárenského zařízení vydáno vyjádření zn. ██████████ s vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu dotčeného plynárenského zařízení.

Dne 23. září 2017 došlo při strojním provádění výkopových prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení k poškození středotlakého plynovodu PE DN 63, stavební stroj JCB obsluhoval jednatel účastníka řízení pan ██████████. Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. Jak vyplynulo z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. ██████████ ze dne 23. září 2017, vytyčení polohy plynárenského zařízení nebylo v terénu provedeno, přičemž v důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 792 m³ plynu do ovzduší za dobu 15 minut a k přerušení dodávky plynu 46 konečným odběratelům na dobu 3 hodin. Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení byly uhrazeny.

II. Správní řízení na prvním stupni

Energetický regulační úřad dospěl po prostudování všech skutečností zjištěných při kontrole k závěru, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že byly dostatečně zjištěny i všechny okolnosti daného případu, a proto vydal příkaz č. j. 04424-3/2018-ERU ze dne 18. května 2018, kterým byla účastníkovi řízení za spáchání přestupku dle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2017, uložena pokuta ve výši 81 000 Kč.

Účastník řízení podal proti uvedenému příkazu v zákonem stanovené lhůtě odpor, ve kterém k věci uvedl, že má za to, že se přestupku nedopustil, neboť jednatel společnosti postupoval podle projektové dokumentace a nemohl předpokládat, že se plynárenské zařízení nacházelo v místě poškození. Potrubí navíc nebylo uloženo dostatečně hluboko, ani nebylo označeno výstražnou fólií. Účastník řízení ihned přivolal havarijní službu, přičemž se také snažil zamezit úniku plynu igelitovým pytlím. Délka úniku plynu byla způsobena nedostatečnou vybaveností hasičů z Poličky, kteří na místo nehody dorazili jako první. Následně dorazili hasiči ze Žďáru nad Sázavou, kterým se podařilo únik zastavit. Účastník řízení dále uvedl, že se všemi účastníky, kteří byli k nehodě přivoláni, spolupracoval a uhradil také škodu vyčíslenou společností GAS Net, s.r.o., proto považuje ulouženou pokutu za nepřiměřenou.

Podáním odporu byl příkaz zrušen a správní řízení dále pokračovalo. Dne 16. srpna 2018 bylo správnímu orgánu doručeno vyjádření účastníka řízení, ve kterém zopakoval,

že se přestupku nedopustil. Účastník řízení uvedl, že jednatel společnosti pan [REDACTED] se snažil nastalou situaci co nejrychleji a nejefektivněji vyřešit, plně spolupracoval se všemi, kteří byli po nahlášení události přivoláni, přičemž společnost bez námitek zaplatila i vyčíslenou škodu. Dále účastník řízení namítal, že plynárenské zařízení bylo blíže hranic pozemku, než vyplývalo z projektové dokumentace, nebylo označeno fólií a nebylo uloženo v dostatečné hloubce. Byly prováděny pouze přípravné práce pro napojení nové plynovodní přípojky, následně mělo být provedeno vytyčení plynárenského zařízení, což se však již nestihlo. Výkazem zisků a ztrát za období roku 2016 a 2017 účastník řízení taktéž správnímu orgánu doložil své aktuální majetkové poměry.

Dne 21. srpna 2018 byla správnímu orgánu doručena žádost účastníka řízení o nařízení ústního jednání, kterou účastník řízení odůvodnil nabytím nových skutečností, které se prověřují. Tyto skutečnosti však nebyly v žádosti nijak specifikovány. Usnesením č. j. 04424-9/2018-ERU ze dne 29. srpna 2018 správní orgán uvedenou žádost účastníka řízení zamítl.

Dne 13. září 2018 správní orgán obdržel další vyjádření účastníka řízení, ve kterém uvedl, že potrubí plynovodu bylo zakresleno o 10 m dále, než se ve skutečnosti nachází, a proto při přípravných pracích došlo k jeho přerušení. Kancelář projektanta [REDACTED] postupovala při vypracování projektu podle detailního zákresu, který obdržela od společnosti RWE GasNet, s.r.o., a který postrádá měřítko. Jednatel účastníka řízení prováděl pouze přípravné práce, kdy úmyslem bylo přiblížit se k hlavnímu vedení plynovodu tak, aby výkop končil cca 4 m před předpokládaným umístěním plynovodu dle projektové dokumentace. Dalším krokem mělo být vytyčení plynovodu.

III. Napadené rozhodnutí

Rozhodnutím Energetického regulačního úřadu č. j. 04424-11/2018-ERU ze dne 24. září 2018 byla účastníkovi řízení uložena pokuta ve výši 80 000 Kč za spáchání přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2017, kterého se měl dopustit tím, že v rozporu s 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 23. září 2017 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v katastrálním území Borovnice u Jimramova u budovy č. p. 102 zemní práce, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu PE DN 63. Účastníkovi řízení byla dále uložena povinnost k úhradě nákladů správního řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč.

V rozhodnutí Energetický regulační úřad popsal zjištěný skutkový stav a odůvodnil svůj závěr, že jednáním účastníka řízení došlo k naplnění jak formálních znaků přestupku, tak i znaku materiálního. Energetický regulační úřad především uvedl, že nelze uznat argumentaci o tom, že plynárenské zařízení se nacházelo v jiném místě, než mělo, když účastník řízení v rozporu se stanoviskem správce nenechal toto zařízení vytyčit. Správní orgán zároveň uvedl, že pokutu snížil z důvodu nedostatečného označení zařízení a součinnosti účastníka.

IV. Rozklad účastníka řízení

Proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 04424-11/2018-ERU ze dne 24. září 2018, které bylo účastníkovi řízení doručeno téhož dne, podal účastník řízení dne 4. října 2018 rozklad.

Účastník řízení nezpochybňuje skutková zjištění Energetického regulačního úřadu, tedy že jednatel společnosti při provádění zemních prací poškodil středotlaký plynovod, avšak namítá, že k tomuto poškození došlo zcela nezaviněně, neboť jednatel společnosti postupoval dle projektové dokumentace, kterou si předtím zajistil, a nepředpokládal, že se v místě poškození může nacházet plynárenské zařízení. Po provedení částečného výkopu, který se měl pouze na cca 4 metry přiblížit k plynárenskému zařízení, mělo dojít k vytyčení inženýrských sítí v terénu a následně by bylo postupováno dle stanoviska správce plynárenského zařízení.

Účastník řízení také nesouhlasí s výší uložené pokuty, kdy má za to, že správní orgán nesprávně vyhodnotil jak okolnosti případu, tak i jeho majetkové poměry. K poškození plynovodu došlo v souvislosti s prováděním stavebních úprav zemědělského objektu, kde účastník řízení provozuje drtírnu plastů. Z důvodu maximální úspory nákladů se firma snaží stavební práce provádět v co největší míře svépomocí a hradit náklady z vlastních zdrojů. I z tohoto důvodu má účastník řízení jako jednu z činností v rámci tzv. volné živnosti zapsánu činnost Přípravné a dokončovací stavební práce, specializované stavební činnosti, nedisponuje však živnostenským oprávněním pro vázanou živnost Provádění staveb, jejich změn a odstraňování, jak nesprávně v rozhodnutí uvedl správní orgán. Je sice pravdou, že společnost dosáhla v loňském roce zisku, avšak pokuta ve výši 80 000 Kč představuje pro společnost velkou finanční zátěž, neboť veškeré zisky, které společnost vytvoří, jsou průběžně investovány právě do přestavby budov bývalého zemědělského družstva.

Další námitka směřuje k hodnocení skutečnosti, že plynárenské zařízení nebylo řádně označeno a že účastník řízení poskytl součinnost při odstraňování škody. Ačkoliv správní orgán uvedl, že k těmto skutečnostem přihlédl jako k polehčujícím okolnostem a snížil výši uložené pokuty oproti vydanému příkazu, ve skutečnosti k těmto skutečnostem nepřihlédl, neboť původně uložená pokuta ve výši 81 000 Kč byla snížena na 80 000 Kč, přičemž nově byla účastníkovi řízení stanovena povinnost nahradit náklady řízení 1 000 Kč, ke zmírnění trestu tedy fakticky nedošlo.

Z výše uvedených důvodů účastník řízení žádá o přezkoumání napadeného rozhodnutí a v případě, že nebudou dány důvody pro zrušení výroku I. o vině, žádá o změnu výroku II. spočívající ve snížení uložené pokuty.

V. Řízení o rozkladu

Rozklad účastníka řízení byl podán včas a splňoval předepsané náležitosti. Na základě podaného rozkladu po jeho projednání v rozkladové komisi zřízené podle § 152 odst. 3 správního řádu a s přihlédnutím k návrhu rozkladové komise rozhodla Rada Energetického regulačního úřadu tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí, a to z následujících důvodů.

Podle § 98 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), přezkoumává odvolací správní orgán napadené rozhodnutí v plném rozsahu.

Po posouzení věci se Rada zcela ztotožnila se závěry prvostupňového správního rozhodnutí a konstatovala, že napadené rozhodnutí vychází z řádně zjištěného skutkového stavu a je založeno na řádném právním posouzení, přičemž závěry o spáchání přestupku účastníkem řízení jsou náležitě odůvodněny. Je třeba konstatovat, že odůvodnění výše uložené sankce ze strany prvostupňového správního orgánu nebylo místy zcela srozumitelné a přesvědčivé, nicméně po přezkoumání výše uložené sankce Rada neshledala její nepřiměřenost.

Účastník řízení namítá, že k poškození plynárenského zařízení došlo nezaviněně, neboť jednatel společnosti postupoval dle projektové dokumentace, kterou si předtím zajistil. K této námitce je předně nutno uvést, že odpovědnost právnických osob za přestupky je obecně koncipována jako odpovědnost objektivní, tedy za výsledek, nikoli za zavinění. To opakovaně judikovaly soudy všech instancí, odkázat lze např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 As 28/2006-65. Skutečnost, že se v případě právnických osob jedná o objektivní odpovědnost, vyplývá z § 91d odst. 1 energetického zákona, jež stanoví, že právnická osoba za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila. Právnická osoba se tedy správního deliktu dopustí v případě, že dojde k naplnění znaků skutkové podstaty příslušného deliktu, přičemž je na účastníkovi řízení, aby prokázal existenci tzv. liberačních důvodů. Z uvedeného vyplývá, že zákon nestanoví správnímu orgánu povinnost zkoumat zavinění na straně právnické osoby, ale naopak přenáší důkazní břemeno na účastníka řízení, který sám musí v řízení prokázat, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil.

Ze stanoviska správce plynárenského zařízení ze dne 7. září 2016 je zřejmé, že v zájmovém prostoru stavby mělo dojít k dotyku se středotlakým plynovodem a že při provádění stavební činnosti nemá být použito nevhodné nářadí a zemina má být těžena pouze ručně bez použití pneumatických, elektrických, bateriových a motorových nářadí. Pokud by tedy účastník řízení postupoval v souladu s tímto stanoviskem, k poškození plynárenského zařízení by nedošlo. Především však ze spisového materiálu vyplývá, že účastník řízení práce zahájil, aniž by plynárenské zařízení bylo jeho provozovatelem v terénu vytyčeno, tj. aniž by znal přesnou polohu tohoto zařízení. Pokud tedy účastník řízení nenechal provést vytyčení v terénu a spoléhal se pouze na údaje uvedené v projektové dokumentaci, přijal na sebe jako osoba provádějící výkopové práce riziko vzniku případné škody. Pokud by bylo v souladu se stanoviskem provedeno vytyčení plynárenského zařízení v terénu, byl by rozpor mezi projektovou dokumentací a skutečným stavem zjištěn včas a k poškození plynovodu by nedošlo. Rada se tak plně ztotožnila se závěrem správního orgánu prvního stupně, že účastník řízení nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení plynárenského zařízení zabránil, a nese tedy odpovědnost za jeho poškození. Pokud by se jednalo o situaci, kdy by provozovatel plynárenského zařízení toto zařízení v terénu vytyčil a následně bylo zjištěno, že jeho poloha je odlišná, bylo by to jistě důvodem minimálně pro snížení sankce, nicméně skutečnosti, že zařízení se nacházelo

v jiné poloze, se nelze dovolávat tehdy, pokud nebylo vytyčeno a postupováno bylo jen dle orientačních plánů, takový přístup o dostatečné opatrnosti nevyovídá.

Účastník řízení má dále za to, že uložená pokuta neodpovídá jeho majetkovým poměrům, ani okolnostem daného případu. V této souvislosti lze částečně přisvědčit námitce, že správní orgán v rozhodnutí nesprávně uvedl, že předmětem činnosti účastníka řízení je mimo jiné i Provádění staveb, jejich změn a odstraňování, neboť tímto živnostenským oprávněním účastník řízení ve skutečnosti nedisponuje. Tato chyba však nemá vliv na závěry učiněné správním orgánem v napadeném rozhodnutí, neboť správní orgán tuto skutečnost uvedl pouze jako podpůrný argument v části rozhodnutí týkající se vypořádání námitek účastníka řízení, ostatně předmětem činnosti účastníka řízení je dle živnostenského rejstříku činnost Přípravné a dokončovací stavební práce, specializované stavební činnosti, mezi něž nepochybně spadají i výkopové zemní práce. Jak dále vyplývá z odůvodnění napadeného rozhodnutí v části týkající se úvahy o druhu a výši sankce, předmět podnikání nebyl účastníkovi řízení kladen k tíži, proto nebyl účastník řízení postupem správního orgánu nijak poškozen.

Jak již bylo konstatováno výše, účastníkovi řízení byla známa skutečnost, že se v místě stavby nachází středotlaký plynovod (byť možná nikoliv jeho přesná poloha) a z toho plynoucí omezení týkající se stavebních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení i nutnost jeho vytyčení v terénu. Byl to ostatně účastník, který požádal společnost RWE Distribuční služby s.r.o. o stanovisko provozovatele k stavebnímu záměru, v rámci něhož byla existence plynárenské infrastruktury sdělena. V řízení tak bylo bez důvodných pochybností prokázáno, že jednáním účastníka řízení došlo k naplnění všech znaků skutkové podstaty a že účastník řízení je odpovědný za přestupek, z jehož spáchání byl obviněn.

K druhu a výši uložené sankce potom Rada uvádí, že byť je uvedená část odůvodnění stručná, je z napadeného rozhodnutí zřejmé, jakými úvahami se správní orgán řídil, k jakým okolnostem přihlédl i jak tyto skutečnosti vyhodnotil. Správní orgán mimo jiné zvážil i majetkové poměry účastníka, aby vyhodnotil, zda výše pokuty plní represivní funkci, avšak není současně likvidační. Správní orgán tak postupoval zcela v souladu se závěry dostupné judikatury, neboť jak vyplývá např. z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. června 2010, č. j. 1 As 9/2008-156, správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele, aby se vyhnul uložení likvidační pokuty, která by mu byla způsobila sama o sobě přivodit platební neschopnost či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost. Vlastní výše pokuty však nebyla stanovena podle hospodářského výsledku účastníka řízení (byť k němu bylo přihlédnuto), ale jak vyplývá z napadeného rozhodnutí, správní orgán při úvaze o výši sankce zvážil všechny okolnosti případu, přičemž přihlédl zejména k závažnosti přestupku a ke zjištěným polehčujícím i přitěžujícím okolnostem. Správní orgán byl také při ukládání pokuty vázán ustanovením § 91a odst. 7 energetického zákona, podle kterého se za předmětný delikt uloží pokuta do 15 000 000 Kč, přičemž správní orgán po zvážení všech okolností uložil účastníkovi řízení pokutu při spodní hranici zákonem stanoveného rozpětí.

Výše uložené pokuty je odůvodněna především skutečností, že účastník řízení prováděl výkopové práce strojem (v rozporu se stanoviskem provozovatele), aniž by si nechal zařízení vytyčit, tj. nejen nejednal tak, aby škodě zabránil, ale jeho přístup lze označit přímo za nedbalý, protože se toliko spolehl na to, že zařízení nepoškodí. Stejně tak následky

správního deliktu spočívající kromě poškození středotlakého zařízení v omezení dodávky desítkám odběratelů jsou poměrně závažné. Pokud prvostupňový správní orgán označil absenci bezpečnostní fólie za polehčující okolnost, nejedná se dle Rady o okolnost zásadní, protože nelze očekávat, že by v případě její přítomnosti k poškození zařízení nedošlo, jelikož důvodem poškození bylo zachycení lžící bagru o plynovod (účastník tedy nekopal ručně, jak měl). Z uvedeného hlediska považuje Rada uloženou pokutu za přiměřenou, byť tvrzení prvostupňového správního orgánu o snížení pokuty o 1 000 Kč z důvodu absence ochranné fólie bylo zavádějící, protože blíže nevymezil závažnost této skutečnosti.

Rada konstatuje, že pokuta uložená účastníkovi řízení se pohybuje v obvyklé výši pokut ukládaných za předmětný správní delikt a je současně přiměřená vytykanému jednání, především následkům a nedostatečné míře opatrnosti, s níž si účastník řízení počínal. K povinnosti uhradit peněžitou pokutu potom Rada uvádí, že účastník řízení může požádat o rozložení pokuty na splátky.

VI. Závěr

Po přezkumu rozhodnutí Energetického regulačního úřadu v rozsahu podle § 98 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky Rada jako nadřízený správní orgán vzhledem ke všem výše uvedeným skutečnostem dospěla k závěru, že napadené rozhodnutí vychází z řádně zjištěného skutkového stavu, bylo vydáno v souladu s právními předpisy, konkrétně s energetickým zákonem, a rovněž splňuje požadavky kladené správním řádem na obsah správního rozhodnutí, neboť v něm byly v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu uvedeny důvody výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání a úvahy Energetického regulačního úřadu, kterými se řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů. Jelikož nebyl dán žádný důvod pro zrušení či změnu napadeného rozhodnutí, Rada rozhodla o jeho potvrzení a zamítnutí rozkladu účastníka řízení.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí není dle § 17b odst. 11 energetického zákona přípustný opravný prostředek.

Ing. Jan Pokorný, v. r.
pověřený člen Rady Energetického regulačního úřadu

Obdrží:

SINKOL House s.r.o.